

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/1033/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4408210103
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4408210103.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobkýň: 1. D. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX, 2. A. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, žalobkyne zastúpené JUDr. Helenou Kontrovou, advokátkou, so sídlom Semerovo 414, proti žalovanej: O. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Ema Zacharová, advokát s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Forgáchova bašta 7, IČO: 47 237 023 o určenie, že suma 4.414,79 eura bola vlastníctvom A. G., rod. C. ku dňu jej smrti a bude po nej tvoriť predmet dedičstva, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 17. septembra 2015 č. k. 10C/175/2008-484 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyniam v 1. a 2. rade sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že suma 4.414,79 eura, vedená na SPOROknižke kapitál číslo XXXXXXXXXXX/XXXX v S., bola vlastníctvom A. G., rodenej C., nar. XX. XX. XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXX, naposledy bytom X. číslo XXX, zomrelej dňa XX. XX. XXXX ku dňu jej smrti a bude tvoriť po nej predmet dedičstva. O trovách konania rozhodol tak, že o týchto rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 19, § 20, § 22, § 103, § 104, § 80 písm. c/ OSP, § 469 Občianskeho zákonníka. Súd mal zo zhodných výpovedí strán za nesporné, že všetky tri sú sestry so spoločnou matkou A. G., rod. C., nar. XX. XX. XXXX, zom. XX.XX.XXXX, naposledy bytom X.. Zároveň žalobkyne v 1. a 2. rade majú aj spoločného otca. Nemal za rozporné ani to, že žalovaná niekoľko rokov žila u svojej matky a následne, keď si postavila svoj rodinný dom spolu s manželom K. Z. v jej susedstve, bolo zaužívané, že matka sa u nej zvykla zdržiavať v priebehu dňa a na noc chodila spať do svojho rodinného domu. Postupom času a s pribúdajúcim vekom sa zdravotný stav A. G., rod. C. zhoršoval, no minimálne do konca roka 2005 netrpela takými zdravotnými ťažkosťami, ktoré by si vyžadovali nepretržitú opateru a starostlivosť. V prvom štvrtroku 2006 však utrpela zlomeninu rebier, čo malo za následok, že strany sa rozhodli, aby ich matka nebola v dome sama, a preto počas pracovného dňa sa zdržiavala v dopoludňajších a čiastočne aj v popoludňajších hodinách u žalobkyne v 2. rade, kedy si ju následne po návrate z práce prišla vyzdvihnúť žalovaná. Dá sa povedať, že vzťahy medzi stranami boli na štandardnej úrovni do 02. 05. 2006. Od uvedeného dňa sa už žalovaná s matkou nestretávala, pričom medzi stranami zostalo sporné, či jej to žalobkyňami bolo alebo nebolo umožňované. Obe žalobkyne nemali v roku 2000 vedomosť o tom, že ich matka si založila v S. sporiteľni a s. vkladnú knižku. Túto skutočnosť zistili až neskôr, po tom, čo im mala matka oznámiť, že vkladná knižka sa nachádza u žalovanej. Na druhej strane bolo nesporné, že po roku 2000 si A. G., rod. C. založila ďalšiu vkladnú knižku, a to v Z. banke a. s., s ktorou neskôr disponovala na základe oprávnenia žalobkyňa v 2. rade. O existencii tejto vkladnej knižky

sa žalovaná dozvedela až v roku 2006, kedy jej poštová doručovateľka doručila listinu adresovanú jej matke o výške pripísaných úrokov z vkladu v Z. banke a. s. Matka strán sporu A. G., rod. C. zomrela dňa XX. XX. XXXX v X.. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky 16D/1632/2009-14, Dnot.330/2009 zo dňa 05. 01. 2010, právoplatným 05. 01. 2010 bolo zastavené konanie vo veci dedičstva po poručiteľke nebohej A. G., rod. C.. Odvolanie A. G., bytom X. XXX bolo odmietnuté uznesením Krajského súdu v Nitre 7CoD/2/2010-21 zo dňa 30. 04. 2010. Na základe výzvy súdu S. zaslala súdu vyjadrenia zo dňa 19. 11. 2009 a 19. 03. 2014. Listom zo dňa 19. 11. 2009 bolo oznámené, že S. sporiteľňa a. s., viedla SPOROknižku kapitál č.: XXXXXXXXXXX/XXXX, vedenú ako spoločný vklad. Vkladná knižka bola založená dňa 07. 02. 2000 A. G., nar. XX. XX. XXXX a dňa 18. 12. 2002 bola zmenená na spoločný vklad - A. G., O. Z.. Dňa 27. 11. 2006 boli realizované dva hotovostné výbery vo výške 130.650,- Sk a 3.000,- Sk, keď obidva výbery realizovala O. Z., ktorá napokon vkladnú knižku aj zrušila dňa 27. 05. 2009. V prílohe listu S. sporiteľňa a. s. zaslala aj obraty z vkladnej knižky od jej založenia 07. 02. 2000 do jej zrušenia 27. 05. 2009, pričom zistené bolo, že počas uvedeného obdobia neboli realizované žiadne ďalšie vklady a ani výbery. Listom zo dňa 19. 03. 2014 S. sporiteľňa a. s. oznámila, že vkladná knižka č.: XXXXXXXXXXX/XXXX bola dňa 07. 02. 2000 založená ako anonymná vkladná knižka s názvom A. G., keď do 17. 02. 2002 bola vedená ako anonymná vkladná knižka. Dňa 18. 02. 2002 bola zmenená z anonymnej vkladnej knižky na vkladnú knižku vedenú ako spoločný vklad na mená A. G. a O. Z.. Vždy k 31. 12. toho-ktorého roka sa pripisovali úroky za celý rok. Samotná vkladná knižka č. XXXXXXXXXXX/XXXX bola založená bezhotovostným vkladom (prevodom) z účtu č.: XXXXXXXXXXX/XXXX na meno A. G., ktorý účet bol zrušený dňa 07. 02. 2000. Žalovaná súdu predložila oznámenie ombudsmana S. sporiteľne a. s., U.. W. E. zo dňa 03. 12. 2012, podľa ktorého dňa 18. 02. 2002 bola na základe žiadosti o zriadenie spoločného vkladu zriadená vkladná knižka č.: XXXXXXXXXXX/XXXX, vedená na meno ako spoločný vklad. Majiteľkou vkladnej knižky sa stali A. G. a O. Z.. Pred uvedeným dňom mohla byť vkladná knižka založená ako anonymná vkladná knižka, t. j. na doručiteľa. Po nadobudnutí platnosti zákona č. 261/2001 Z. z. banka nebola oprávnená prijať vklad na doručiteľa a predošlé vklady na doručiteľa bolo možné zmeniť iba na vklad na meno. V danom prípade súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyň v 1. a 2. rade je dôvodná. Uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/20/2010-131 zo dňa 31. 03. 2010 bolo skonštatované, že na strane žalobkyň musia vystupovať dedičky, teda žalobkyne v 1. a 2. rade, že O. Z. vystupuje ako ďalšia z dedičiek na strane žalovanej. Odvolací súd zdôraznil, že v prípade, ak by v tomto súdnom konaní bolo zistené, že žalovaná si bezdôvodne ponechala finančné prostriedky, ktoré ku dňu smrti poručiteľky (A. G., rod. C.) boli jej vlastníctvom, uvedené finančné prostriedky by potom patrili do dedičstva po poručiteľke a mali by sa prejednať v dedičskom konaní ako novoobjavený majetok. Tieto závery odvolacieho súdu sú pre súd záväzné, a preto na ne poukázal ako na svoje vlastné a zároveň aj s odkazom na právne názory Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky je možné konštatovať, že žalobkyne jednak majú právny záujem na požadovanom určení a zároveň, že sú v konaní aktívne vecne legitimované ako dcéry a zároveň ako dedičky po poručiteľke A. G., rod. C.. Pasívne legitimovanou osobou je žalovaná, ktorá na jednej strane je dedičkou po poručiteľke A. G., rod. C. a na druhej strane mala bezdôvodne vybrať a použiť na svoje potreby finančné prostriedky vo výške 133.650,- Sk. Pôvodnou žalobkyňou bola A. G., rod. C., ktorá po začatí konania zomrela a dedičské konanie po nej bolo právoplatne zastavené pre nemajetnosť. Zrejmy je okruh dedičov po nej, teda žalobkyne v 1. a 2. rade, ako aj žalovaná. Žalovaná v priebehu celého konania namietala a zároveň aj podávala návrhy na zastavenie konania z dôvodu, že pôvodná žalobkyňa A. G., rod. C. nemala vôľu sa vôbec so žalovanou súdiť a rovnako ani udeliť plnomocenstvo JUDr. Helene Kontrovej, ktorá podala žalobu vo veci samej. Žalovaná svoj postoj opakovane odôvodňovala zhoršeným zdravotným stavom svojej matky a znaleckým posudkom č. 134/2012 MUDr. Eduarda Višňovského zo dňa 20. 11. 2012. Podľa znaleckého posudku č. 134/2012 MUDr. Eduarda Višňovského, znalca z odboru zdravotníctva, odvetvie farmácia, psychiatria, vypracovaného v konaní súdu pod sp. zn. 6C/224/2008, A. G., ku dňu 21. 01. 2008 trpela závažnou nevyliciteľnou duševnou chorobou - demenciou vaskulárneho (cievneho) typu, ktorá ju robila v tom čase neschopnou vykonať úkon (podpísať darovaciu zmluvu), keďže nebola schopná tomuto úkonu plnohodnotne rozumieť a ani chápať zmysel svojho rozhodnutia. Konanie vo veci 10C/175/2008 bolo začaté dňa 16. 07. 2008, kedy bola žaloba doručená súdu a v ktorej žalobe ako právna zástupkyňa pôvodnej žalobkyne vystupovala JUDr. Helena Kontrová, advokátka, so sídlom Semerovo 414, a to na základe Dohody o splnomocnení zo dňa 07. 04. 2008 uzatvorenej medzi pôvodnou žalobkyňou a označenou advokátkou. Žalovaná vo svojom vyjadrení ešte zo dňa 21. 10. 2008 vzniesla výhrady k zdravotnému stavu svojej matky. Táto skutočnosť nezostala súdom nepovšimnutá, a preto sa obrátil na všeobecného lekára pôvodnej žalobkyne za účelom zistenia, či menovaná je schopná samostatne vystupovať v súdnom konaní. Všeobecný lekár pre dospelých MUDr. Konrád Blaha súdu oznámil, že A. G., ako pôvodná žalobkyňa podľa jeho názoru nie je schopná

samostatne vystupovať v súdnom konaní. Následne uznesením č. k. 10C 175/2008-43 zo dňa 16. 02. 2009 bola pôvodnej žalobkyni ustanovená opatrovníčka W. G., bytom X. XXX. Advokátka JUDr. Helena Kontrová sa tak stala právnou zástupkyňou pôvodnej žalobkyne na základe ďalšej Dohody o splnomocnení zo dňa 20. 02. 2009, uzatvorenej medzi splnomocniteľom, to znamená pôvodnou žalobkyňou A. G., zastúpenou opatrovníčkou W. G. a splnomocnencom JUDr. Helenou Kontrovou. Z obsahu spisu je nesporné, že pôvodná žalobkyňa zomrela dňa 02. 10. 2009. V dôsledku úmrtia pôvodná žalobkyňa stratila spôsobilosť byť účastníkom konania podľa § 19 OSP. Od začatia konania až do svojho úmrtia pôvodná žalobkyňa trpela zdravotným ochorením, výsledkom čoho bol záver súdu, že menovaná počas konania, a to od jeho začatia až do jej úmrtia, nemala procesnú spôsobilosť podľa § 20 OSP. Na tomto konštatovaní sa súd v zásade zhodol aj so žalovanou. Na rozdiel od žalovanej bol však súd iného názoru, ako uvedený nedostatok podmienky konania vyhodnotiť. Súd mal totiž za to, že nedostatok procesnej spôsobilosti podľa § 20 OSP je odstrániteľným nedostatkom podmienky konania podľa § 104 ods. 1 OSP. Ide totiž o nedostatok, ktorý je možné odstrániť ustanovením zákonného zástupcu podľa § 22 OSP, pričom súd týmto spôsobom aj postupoval. Z týchto dôvodov mal súd za to, že návrhy žalovanej na zastavenie konania neboli dôvodné. Po úmrtí pôvodnej žalobkyne sa súd podrobne zaoberal právnym nástupníctvom D. Z. a A. G., pričom právne záväzný názor, že D. Z. a A. G. sú právnymi nástupcami pôvodnej žalobkyne vyslovil v tomto konaní aj Krajský súd v Nitre vo svojich uzneseniach 7Co/20/2010-131 zo dňa 31. 03. 2010, 9Co/298/2010-140 zo dňa 29. 10. 2010, ako aj v uznesení 6Co/173/2011-196 zo dňa 21. 07. 2011. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že základnou skutočnosťou, s ktorou sa musel vysporiadať v tomto konaní, bolo vyhodnotenie okolností založenia vkladnej knižky v roku 2000 a jej následného stavu v ďalšom časovom období. Niet žiadnych pochyb, a vyplýva to zo zhodných tvrdení strán, ako aj z vyjadrení S. zo dňa 19. 11. 2009 a 19. 03. 2014, že sporná vkladná knižka bola založená dňa 07. 02. 2000 ako anonymná vkladná knižka s názvom A. G.. Dňa 18. 02. 2002 bola zmenená na spoločný vklad A. G. a O. Z., dňa 27. 11. 2006 žalovaná realizovala dva hotovostné výbery v celkovej výške 133.650,- Sk, teda 4.436,37 eura, pričom žalovaná napokon vkladnú knižku zrušila dňa 27. 05. 2009. Na rozdiel od názoru žalovanej súd nevzhladol žiaden rozpor medzi oznámeniami S. sporiteľne a. s. zo dňa 19. 03. 2014 a 19. 11. 2009 a oznámením ombudsmana S. sporiteľne a. s. zo dňa 03. 12. 2012. Vo všetkých citovaných oznámeniach sa konštatuje, že dňa 18. 02. 2002 bola na základe žiadosti o zriadenie spoločného vkladu zriadená vkladná knižka č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, vedená na meno ako spoločný vklad. V uvedený deň sa stali majiteľmi vkladnej knižky vedenej ako spoločný vklad žalovaná spolu s druhou majiteľkou A. G.. Pred uvedeným dňom mohla byť vkladná knižka založená ako anonymná vkladná knižka, t. j. na doručiteľa. Tieto skutočnosti z uvedených oznámení sú úplne nesporné, a preto súdu nebolo zrejmé, z čoho žalovaná vyvodila rozdielny obsah oznámení zo dňa 19. 11. 2009 a 19. 03. 2014 na jednej strane a zo dňa 03. 12. 2012 na druhej strane. Je celkom evidentné, že oznámenie ombudsmana S. sporiteľne a. s. sa týka vkladnej knižky až od momentu 18. 02. 2002, kým oznámenia S. sporiteľne a. s. zo dňa 19. 11. 2009 a 19. 03. 2014 sa týkajú založenia vkladnej knižky odo dňa 07. 02. 2000, preto súd nevzhladol žiaden dôvod, aby vo veci bola vypočítaná ako svedkyňa zamestnankyňa S. sporiteľne a. s. J. P., ktorá vypracovala oznámenia S. sporiteľne a. s. zo dňa 19. 11. 2009 a 19. 03. 2014. Súd mal za to, že oznámenia sú jasné, zrozumiteľné a predovšetkým nie sú navzájom v žiadnom rozpore. Oznámenia S. sporiteľne a. s. zo dňa 19. 11. 2009 a 19. 03. 2014 súd považoval za nestranné, a preto nie je dôvod ich nejakým spôsobom spochybňovať. Vychádzajúc z toho bola vkladná knižka č. XXXXXXXXXXX/XXXX založená dňa 07. 02. 2000 ako anonymná vkladná knižka s názvom A. G.. Už pri udalosti dňa 07. 02. 2000 je pre súd nelogické tvrdenie žalovanej a jej manžela, že v skutočnosti vklad vložili po 50.000,- Sk tak A. G., ako aj žalovaná. Nelogickosť pre súd vyplýva z toho, že ak by žalovaná uvedené finančné prostriedky na vkladnú knižku vložila, pričom nešlo o zanedbateľnú finančnú čiastku, tak nie je jasné, prečo sa uspokojila s názvom vkladnej knižky len na meno A. G. a s čím samozrejme súvisí aj otázka disponovania s vkladnou knižkou. Ešte silnejší dôkaz v neprospech žalovanej vyplýva z oznámenia S. sporiteľne a. s. zo dňa 19. 03. 2014 v tom, že vkladná knižka bola dňa 07. 02. 2000 založená bezhotovostným vkladom (prevodom) z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX na meno A. G., keď zároveň bola vkladná knižka zrušená dňa 07. 02. 2000. Z tohto súd vyvodil, že v skutočnosti vkladná knižka zo dňa 07. 02. 2000 č. XXXXXXXXXXX/XXXX bola založená úplne iným spôsobom ako uvádza žalovaná, resp. jej manžel a pri konštatovaní, že sa jednalo o prevod z inej vkladnej knižky s názvom A. G. sa má za to, že sa jednalo o výlučné finančné prostriedky A. G.. Aj ďalšie tvrdenie žalovanej, resp. jej manžela o tom, že v roku 2000 mali dostatok finančných prostriedkov uložených doma, sú tvrdeniami veľmi abstraktnými a ničím nepodloženými. V ďalšom priebehu oprávnenie nakladať s vkladnou knižkou okrem A. G. dňa 18. 02. 2002 získala aj žalovaná a ako je zrejmé z listu ombudsmana S. sporiteľne a. s., súviselo to so zmenou zákonnej úpravy anonymných vkladov. Každopádne však dňom 18. 02. 2002

žalovaná nadobudla oprávnenie nakladať s už spoločným vkladom. Nič to ale nemení na fakte, že na takto vzniknutom spoločnom vklade sa nachádzali finančné prostriedky, ktoré predstavovali výlučné vlastníctvom A. G.. Žalovaná a rovnako aj jej manžel v pozícii svedka ani nepopierali, že by žalovaná dňa 27. 11. 2006 bez predchádzajúceho súhlasu A. G., rod. C. realizovala dva hotovostné výbery v celkovej výške 133.650,- Sk, teda 4.436,37 eura a následne bola vkladná knižka žalovanou zrušená dňa 27. 05. 2009. Súdu tak nezostávalo nič iné, než žalobe vyhovieť, pretože žalovaná nepreukázala, že by, hoci aj dodatočne, bol jej úkon výberu finančných prostriedkov zo spoločného vkladu odsúhlasený majiteľkou finančných prostriedkov A. G., rod. C. a jej ďalšia obrana spočívajúca v tom, že za dlhé časové obdobie jej vznikli v súvislosti s pobytom matky u nej zvýšené náklady, je bezpredmetná a bez právneho významu. Všetky strany potvrdili, že ich matka prispievala žalovanej sumu 500,-Sk mesačne, no v konaní nebolo žiadnym hodnoverným spôsobom preukázané, že by matka účastníčkou pri uzatvorení vkladnej knižky dňa 07. 02. 2000 súhlasila, ako uviedol svedok K. Z., že peniaze sú vlastne určené pre žalovanú, a to aj v súvislosti s jej dovtedajšou starostlivosťou. Tvrdenie len žalovanej a jej manžela je v tomto rozsahu nepostačujúce. Okrem toho žalovanej nič nebránilo uzatvoriť so svojou matkou zaopatrovaciu zmluvu, v ktorej mohli byť podchytené finančné prostriedky z citovanej vkladnej knižky a prípadne aj ďalšie záležitosti, čím sa mohlo predísť zbytočným sporom, ktoré medzi stranami prebiehajú. V skutočnosti žalovaná vybrala 133.650,- Sk, teda 4.436,37 eura, ktoré použila výlučne na vlastnú potrebu a to bez súhlasu svojej matky. Neobstojí ani tvrdenie svedka K. Z., že do uvedenej sumy boli zarátané aj náklady, ktoré v minulosti žalovaná spolu so svedkom vynaložili na opravu, resp. úpravu rodinného domu A. G.. Uvedené skutočnosti zostali len v pozícii nepodložených tvrdení, ktoré neboli žiadnym spôsobom podložené a preukázané. Záverom súd poznamenal, že nevykonaním dokazovania navrhnuté žalovanou, za účelom zistenia údajov o vkladnej knižke založenej A. G. v Z. banke a. s., pretože finančné prostriedky z tejto vkladnej knižky nie sú predmetom konania a prípadné dokazovanie by bolo nad rámec dokazovania v požadovanom rozsahu. Výpoveď svedkyne W. G., dcéry žalobkyne v 2. rade súd v celom rozsahu považoval za výpoveď bez väčšieho významu, pretože menovaná nemala žiadne priame poznatky ohľadom namietanej finančnej sumy z vkladnej knižky v S. sporiteľni a. s. A. G. a informácie, ktoré poskytla vo svojej svedeckej výpovedi z veľkej časti čerpala sprostredkované od svojej matky. Súd je vzhľadom na charakter veci viazaný žalobným návrhom, a preto, ak žalovaná vybrala z vkladnej knižky 4.436,37 eura, no žalobkyne v 1. a v 2. rade požadovali určenie sumy 4.414,79 eura, bolo žalobe vyhovené v požadovanom rozsahu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 OSP tak, že pre mimoriadnu zložitosť veci o nich rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonom stanovenej lehote odvolaním žalovaná, domáhajúc sa ním zmeny napadnutého rozhodnutia a zamietnutia žaloby. Namietala, že súd rozhodol vo veci, ktorá mu v tomto štádiu do právomoci nepatrí, pôvodná žalobkyňa A. G. nemala procesnú spôsobilosť, postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav, konanie má inú vadu, ktoré mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonaním navrhnutý dôkaz potrebný pre zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe zistených skutočností k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a napokon, rozhodnutie vychádza zo skutkových zistení, ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Týmto rozhodnutím prišlo do neoprávneného zásahu do jej majetkových práv. Súd nesprávne vyhodnotil prípis S. sporiteľne a. s. z 19. 03. 2014 ako dôkaz, že 100.000,-Sk vložila A. G.. Zo založených dôkazov - najmä prvej strany vkladnej knižky a prípisu ombudsmanky jednoznačne vyplýva, že za žiadnych okolností nemohla suma 133.000,-Sk, ktorá sa ku dňu smrti nachádzala na vkladnej knižke, patriť do výlučného vlastníctva A. G.. Trvala na tom, že od založenia vkladnej knižky, kedy s matkou vkladali každá 50.000,-Sk a založili vkladnú knižku ako spoločný vklad, aj keď bola zrejme vedená ako anonymná na doručiteľa, uplynul čas a sumu 50.000,-Sk spotrebovala na potreby matky tak, ako to uvádzala v konaní a ako to potvrdil aj svedok - jej manžel. Pokiaľ by súd neuznal jej logickú a ľudskú argumentáciu, že pre potreby matky minula viac ako 50.000,-Sk, potom mal vykonať vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a rozhodovať iba o sume, ktorá po vyporiadaní podielového spoluvlastníctva pripadla jej matke. Ďalej uviedla, že naliehavý právny záujem na určení, že vec patrí do dedičstva je daný v prípade, že je žaloba podaná proti inej osobe ako je dedič. Poukázala na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 482/2013-50, v ktorom tento poukazuje aj na ustálenú, dlhodobú a jednotnú judikatúru NS SR. Ako bolo v konaní preukázané, matka mala ďalšiu vkladnú knižku v Z. banke a. s., č. vkladového účtu XXXXXXXXXXXX, ktorá existovala aj ku dňu jej úmrtia, iba boli z nej peniaze prevedené na vkladnú knižku žalobkyne v 2. rade, aby neboli predmetom dedenia. Na tejto vkladnej knižke mala jej matka dňa 18. 01. 2016 sumu

71.206,-Sk. Požiadala súd o vykonanie dôkazu - vyžiadanie informácií z Z. banky a. s. o pohyboch na tomto účte do úmrtia matky a prípadne aj potom, súd však tejto jej obrane nevyhovela a dôkaz nevykonala. Pritom vykonaním tohto dôkazu by bolo jednoznačne preukázané, že jej matka si počas rokov, čo sa o ňu starala, šetrila peniaze, ktoré existovali aj ku dňu jej úmrtia a ktoré žalobkyne zatajili v dedičskom konaní. Pokiaľ by bol šetrenie vykonal notár a zabezpečil do dedičského spisu informáciu o tejto vkladnej knižke, mohla nastať situácia, že by sa ako dedičia vo veci dohodli a práve preto, že túto povinnosť v dedičskom konaní súd nevykonala, nekonala s ňou ako s dedičkou, a teda nemala príležitosť o tejto vkladnej knižke informovať notárku, zmaril tak riadne prejednanie dedičstva, a táto žaloba je predčasná a bez naliehavého právneho záujmu. Ona na dedičské konanie prizvaná nebola, pretože ju matka vydedila - dnes je už zrejme, že neplatne. Všetky rozhodnutia NS SR, na ktoré súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukazuje, riešili určovacie spory medzi dedičmi na jednej strane a tretími osobami, ktoré nie sú poručiteľovými dedičmi na druhej strane. V danom prípade sú tak ona, ako i žalobkyne poručiteľkinými dedičmi. Pokiaľ súd poukazuje na to, že ak sa konania o určenie dedičstva nezúčastnia všetci účastníci dedičského konania, nemôže byť žalobe vyhovené, tak poukazuje na to, že žaloba je predčasná práve z dôvodu, že spornosť nebola zistená v dedičskom konaní. To je zákonná podmienka vedenia súdneho sporu medzi dedičmi. Ďalej uviedla, že v konaní nebolo preukázané, že by si ponechala sporné finančné prostriedky. Z doložených listín vyplýva minimálne to, že finančné prostriedky na spornej vkladnej knižke boli ku dňu úmrtia matky v podielovom spoluvlastníctve jej a jej matky, a teda v žiadnom prípade nemohol súd rozhodnúť tak, že celý obnos na vkladnej knižke patrí do dedičstva. Uviedla, že právo z vkladu na vkladnej knižke, pretože nejde o vec, ale o pohľadávku, nemôže byť predmetom vlastníckeho práva (rozsudok NS SR 1MCdo/8/2011). Preto výrok rozsudku súdu je v rozpore s hmotným právom. Ďalej uviedla, že je nepodstatné, či ona s matkou zmenili vklad na vkladnej knižke na spoločný vklad preto, že v skutočnosti vložili po 50.000,-Sk každá alebo preto, že sa matka rozhodla, že chce, aby mala s dcérou spoločný vklad a aby dcére patrila polovica prostriedkov na vkladnej knižke. Súd pokladal za absurdné a ničím nepodložené jej tvrdenie a svedka Z., že mali doma 50.000,-Sk, avšak nespochyboval to, že podľa súdu je v poriadku, že doma mala A. G. 100.000,-Sk. Ide o nezmyselný a ničím nezdôvodniteľný záver súdu. Pri zakladaní vkladnej knižky boli prítomné len ona a jej matka. V tom čase pracovala a tiež jej manžel, kým matka bola dôchodkyňa a žila z dôchodku. Poukázala na to, že súd zamietol vykonanie dôkazu výsluchom svedka J. P., pracovníčky S. sporiteľne a. s., Ústredie Bratislava, ktorá vybavovala vyjadrenie sa k žiadosti zo dňa 19. 11. 2009, ktoré vyjadrenie je špekulatívne. Súd dospel k ničím nepodloženému záveru, že získala iba právo nakladať s finančnými prostriedkami A. G.. Takýto záver súdu je v rozpore s listinnými dôkazmi v spise sa nachádzajúcimi. Z anonymného vkladu nie je možné určiť vlastníka finančných prostriedkov, ako to mylne vyvodzuje súd. Z následného vkladu na meno je preukázané spoluvlastníctvo vkladu, pričom spoločný vklad je spoločný od toho, že je v spoluvlastníctve osôb uvedených na vkladnej knižke, a pokiaľ nie je zrejme z vkladnej knižky, v akom spoluvlastníctve, tak v rovnakých podieloch. Skutočnosť, že realizovala výbery bez predchádzajúceho súhlasu matky, súdu zdôvodnila. O matku sa dlho starala, vynakladala nemalé finančné prostriedky na starostlivosť o ňu a matka jej nie raz hovorila, aby financovala jej potreby z 50.000,-Sk, ktoré boli na vkladnej knižke a ona to aj robila, avšak finančné prostriedky nevybrala, keďže aj s manželom mali príjem z práce. Keby bol súd vykonala ňou navrhnutý dôkaz - zabezpečenie z Z. banky a. s. údajov k vkladnej knižke č. vkladového účtu XXXXXXXXXXX, dozvedeli by sa, koľko ďalších peňazí mala ich matka a ako si šetrila počas času, keď u nej bývala. Vykonanie tohto dôkazu bolo pre vec potrebné pre ozrejmienie situácie, a to napriek tomu, že táto vkladná knižka nebola predmetom súdneho konania. Bolo povinnosťou súdu tento dôkaz vykonať a zistiť z Z. banky a. s. údaje k vkladnej knižke č. vkladového účtu XXXXXXXXXXX a ak skutočne boli peniaze prevedené na meno žalobkyne v 2. rade, tak aj túto skutočnosť. K neuzatvoreniu zaopatrovacej zmluvy uviedla, že s matkou mala výborné vzťahy, súdu je známe, ako neeticky a nemorálne sa žalobkyne začali správať potom, ako jej matku 02. 05. 2006 nevrátili, ako ju k nej nepustili, ako matku oklamali a dali jej podpísať neplatný závet a listinu o vydedení. A tiež to, ako v konaní pod sp. zn. 6C/224/2008 bránia konečnému rozhodnutiu o neplatnosť darovacej zmluvy. Ona sa o matku starala ako dcéra, a nie preto, že by sa na to mala nejako zaviazat' a že by jej za opatrovanie mama mala niečo dávať. Len sa dohodli, že finančné výdavky má financovať z jej podielu na vklade na vkladnej knižke. Pokiaľ by bol súd zabezpečil ňou navrhnuté informácie z Z. banky a. s., možno by zistili, že si matka všetky ostatné peniaze (okrem 500,-Sk, ktoré jej matka dávala) odkladala a že to bola ona a jej manžel, ktorí jej poskytovali komfort. Súd viedol súdne konanie minimálne v čase od 26. 08. 2010, kedy rozhodol uznesením č. k. 10C/175/2008-135 o pripustení zmeny žaloby do 14. 03. 2011, kedy opäť pripustil zmenu petitu žaloby, na základe ktorého mal žalobu zamietnuť bez ďalšieho, keďže žalobkyne boli právne zastúpené, a teda poučovacia povinnosť súdu daná nebola. Uviedla, že poukazuje na všetky procesné nedostatky, ku ktorým v konaní prišlo, ktoré podrobne odôvodnila v

priebehu konania a trvá na tom, že súd vo veci konať nemal. V konaní bolo preukázané, že ku dňu smrti poručiťky mala ona a poručiťka spoločný vklad na vkladnej knižke v sume 4.414,79 eura (133.000,- Sk). Pokiaľ by neboli nastali počas života poručiťky iné formy spotrebovania vkladu pripadajúceho na podiel poručiťky, tak ku dňu úmrtia jej patrilo právo na polovicu vkladu, teda na sumu 2.207,40 eura. Formy spotrebovania poručiťkinej polovice vkladu už popísala a tiež jej manžel. Žalobkyne zneužili vek a neschopnosť poručiťky v posledných rokoch života rozpoznať následky jej konaní a dali jej podpísať listiny, ktoré by ich matka nikdy nepodpísala a ktoré už aj súd vyhlásil za neplatné. Tiež právna zástupkyňa žalobkýň zneužila neschopnosť ich matky rozpoznať význam a dôsledky podpisu listín, a tak jej matka dňa 07. 04. 2008 podpísala absolútne neplatné splnomocnenie, a keďže od nej v banke žiadali osvedčený podpis matky a toto zaistiť nevedela, nemohla ju zastúpiť v konaní s bankou. V súdnom konaní osvedčený podpis potrebným nie je, a tak, aj keď majú znalecký posudok č. 134/2012, aj tak súd konal o žalobe, ktorá nebola vyjadrením vôle ich matky, ale iba želaním žalobkýň. Žaloba v tomto konaní vôbec nezodpovedala tomu, čo tvrdila poručiťka, ale zodpovedala tomu, čo chceli, aby bolo tvrdené súčasnými žalobkyňami. Záverom poukázala na to, že uplatnený nárok a celé konanie vo všetkých súdnych sporoch je aj v rozpore s dobrými mravmi.

3. Žalobkyne v 1. a 2. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedli, že súd sa správne vysporiadal s otázkou vecnej legitímácie a univerzálnym nástupníctvom strán. Predmetné konanie bolo začaté na základe žaloby pôvodnej žalobkyne A. G., ktorá nikdy nebola súdnym rozhodnutím pozbavená spôsobilosti na právne úkony a ani jej nebola spôsobilosť obmedzená. Treba mať za to, že ani nebola obmedzená vo svojom práve splnomocniť advokáta na podanie žaloby a zastupovanie pred súdom. Smrť strany sporu je taká skutočnosť, ktorej dôsledkom je zánik tak spôsobilosti byť účastníkom konania, ako aj procesnej spôsobilosti a dochádza k univerzálnnej sukcesii. Otázka účasti bola v tomto znení posudzovaná v uznesení Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/298/2010 zo dňa 29. 10. 2010. Zavádzajúce sú tvrdenia žalovanej aj v otázke založenia vkladnej knižky. Účelovou obranou žalovanej sú jej ničím nepodložené slovné tvrdenia vrátane jej manžela, že na založenie vkladnej knižky prispela aj ona sumou 50.000,-Sk. Žiadnym spôsobom nepreukázala spotrebovanie hotovosti na potreby A. G., náhradu za investície, ktoré rovnako ničím nepreukázala. Toto dosvedčuje aj fakt, že žalovaná vybrala celú nasporenú hotovosť až po tom, čo jej matka sa trvalo zdržiavala u žalobkyne v 1. rade. Ak by bola pravda, že A. G. peniaze nepatrili, nič jej nebránilo sa s nasporenou sumou za života matky vysporiadať.

4. Žalovaná k vyjadreniu žalobkýň v 1. a 2. rade k podanému odvolaniu uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižava ňou podaného odvolania proti napadnutému rozsudku, pričom vyjadrenie žalobkýň k odvolaniu považuje za účelové a zavádzajúce. Súd prvej inštancie rozhodoval vo veci, ktorá mu v tomto štádiu do právomoci nepatrí, pôvodná žalobkyňa A. G. nemala procesnú spôsobilosť a zároveň v danej veci nie je daný naliehavý právny záujem žalobkýň na určení, že vec patrí do dedičstva. Opätovne poukázala na to, že naliehavý právny záujem je daný v prípade, že je žaloba podaná proti inej osobe ako je dedič, čo podrobne zdôvodnila v podanom odvolaní. Taktiež v celom rozsahu zotrvala na tom, že žalobný petit je v rozpore s hmotným právom. V konaní bolo preukázané, že A. G. už dňa 21. 01. 2008 trpela závažnou nevyliciteľnou duševnou chorobou - demenciou vaskulárneho typu, ktorá ju robila v tom čase neschopnou vykonávať úkon. Právne úkony osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento úkon neschopnou, sú neplatné podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Osoby postihnuté duševnou poruchou, ktorá spôsobuje neplatnosť právneho úkonu, sú teda procesne nespôsobilé a to aj vtedy, ak by neboli pozbavené spôsobilosti na právne úkony. Jej matka tak dňa 07. 04. 2008 podpísala absolútne neplatné splnomocnenie a súd konal o žalobe, ktorá nebola vyjadrením vôle ich matky, ale iba želaním žalobkýň. Ona už pri prvom úkone vo vyjadrení zo dňa 21. 10. 2008 vzniesla výhrady k zdravotnému stavu matky a práve na základe tejto výhrady sa súd obrátil na všeobecného lekára MUDr. Blaha, ktorý potvrdil, že je toho názoru, že ich matka nie je schopná samostatne vystupovať v súdnom konaní a následne jej bola ustanovená opatrovníčka. Na konštatovanie, že ich matka nemala počas konania procesnú spôsobilosť podľa § 20 OSP sa súd s ňou zhodol. Ďalej uviedla, že žalobkyne doposiaľ nepreukázali, že majú naliehavý právny záujem na konaní o ich určovacej žalobe. Pokiaľ nebude vykonané dedičské konanie, v ktorom niektorý z dedičov zahlásí spornú sumu do dedičstva, a pokiaľ notár ako súdom ustanovený komisár nevykoná pokus o zmier, v ktorom dedičom objasní dôvody, pre ktoré on ako odborne spôsobilá osoba určitú sumu odporúča zahrnúť do aktív dedičstva a inú nie, a ak sa napriek tomu dedičia nedohodnú, dovtedy sa jedná o predčasne podanú žalobu a to práve z dôvodu, že spornosť nebola zistená v dedičskom konaní. Trvala na tom, že od založenia vkladnej knižky, kedy spolu s matkou vkladali každá 50.000,-Sk a založili vkladnú knižku ako spoločný vklad, aj keď bola

zrejme vedená ako anonymná na doručiteľa, uplynul čas a matkinu sumu 50.000,-Sk spotrebovala pre potreby matky. Je pravdou, že si počas dlhoročnej starostlivosti o matku neodkladala účty. Pokiaľ sa však niekto stará o rodičov, pokiaľ im nakupuje, vozí ich autom k lekárovi, stará sa im o domácnosť, atď., tak uzná, že priame náklady na takúto starostlivosť z 500,-Sk možné nie je vykryť. S matkou mala výborné vzťahy a v čase, keď sa o ňu starala, robila to ako jej dcéra, a nie preto, že by sa na to mala nejako zaviazat' a že by jej za opatrovanie mama mala niečo dávať.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovanej (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

6. V prejednávanej veci sa pôvodná žalobkyňa A. G. žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 16. 07. 2008 domáhala od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 133.000,-Sk (4.414,79 eura). Z odôvodnenia pôvodne podanej žaloby vyplýva, že žalobkyňa A. G. je vlastníčkou finančnej hotovosti uloženej na vkladnej knižke vedenej na jej meno v S. sporiteľni a. s., pričom žalovanú splnomocnila na zastupovanie pred sporiteľňou z dôvodu, že jej fyzická kondícia jej nedovolila osobne chodiť do sporiteľne. Za tým účelom i dala žalovanej k rukám vkladnú knižku. Žalobkyňa žalovanej však nedarovala finančnú hotovosť na vkladnej knižke, ani žalovaná nebola oprávnená použiť ju pre seba. Žalobkyňa si chcela vybrať hotovosť z vkladnej knižky prostredníctvom splnomocneného zástupcu, avšak sporiteľňa jej odmietla hotovosť vydať z dôvodu, že už ju na vkladnej knižke nemá. Žalobkyňa zistila, že hotovosť uloženú na vkladnej knižke vedenej v S. sporiteľni a. s. na meno A. G. vybrala žalovaná dňa 27. 11. 2006 vo výške 133.000,-Sk. Žalobkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne vyzvala žalovanú na vydanie bezdôvodného obohatenia, v termíne do 7 dní od doručenia výzvy, žalovaná však na jej výzvu nereagovala. Z uvedených dôvodov sa žalobkyňa A. G. domáhala svojho nároku súdnou cestou. Pôvodná žalobkyňa A. G., nar. XX. XX. XXXX, zomrela dňa XX. XX. XXXX. Právnymi nástupkyňami A. G. sú D. Z. - ako žalobkyňa v 1. rade, A. G. - ako žalobkyňa v 2. rade a O. Z. - žalovaná. Po vstupe žalobkýň v 1. a 2. rade ako právnych nástupkýň pôvodnej žalobkyne do konania, predmetom konania v súvislosti s poslednou pripustenou zmenou petítu žaloby (uznesením zo dňa 14. 03. 2011 č. k. 10C/175/2008-178) bolo určenie, že suma 4.414,79 eura, vedená na SPORO knižke kapitál číslo XXXXXXXXXXX/XXXX v S. sporiteľni a. s., bola vlastníctvom A. G., rodenej C., nar. XX. XX. XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXX, naposledy bytom X. XXX, zomrelej dňa XX. XX. XXXX ku dňu jej smrti a bude tvoriť po nej predmet dedičstva.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

13. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu,

ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. S poukazom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje. Súd prvej inštancie sa v dôvodoch napadnutého rozsudku vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie uplatneného nároku žalobkýň v 1. a 2. rade a ustálil správny právny záver o dôvodnosti tohto nároku.

15. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, s ohľadom na dôvody podaného odvolania žalovanej odvolací súd zvyrazňuje, že súd prvej inštancie vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobkýň v 1. a 2. rade ustálil správny právny záver, keď dospel k záveru, že suma 4.414,79 eura, vedená na SPOROknižke kapitál číslo XXXXXXXXXXX/XXXX v S. sporiteľni a. a., bola vlastníctvom A. G. ku dňu jej smrti a bude tvoriť po nej predmet dedičstva.

16. Žalovaná v podanom odvolaní, ako i v priebehu konania namietala, že súd prvej inštancie nemal o žalobe A. G. konať z dôvodu, že táto nemala procesnú spôsobilosť v zmysle ustanovenia § 20 OSP, čo je podľa jej názoru neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, vedúci v súlade s ustanovením § 104 ods. 1 OSP k zastaveniu konania.

17. V tejto súvislosti je z obsahu spisu nesporné, že dňa 07. 04. 2008 uzatvorila pôvodná žalobkyňa A. G. s JUDr. Helenou Kontrovou, advokátkou so sídlom v S. XXX Dohodu o plnomocenstve a následne dňa 16. 07. 2008, prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne, podala žalobu na súd na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 133.000,-Sk. Uznesením zo dňa 16. 02. 2009 č. k. 10C/175/2008-43 súd prvej inštancie ustanovil žalobkyni A. G. opatrovníčku W. G., bytom X. XXX, a to v súlade s ustanovením § 29 ods. 1, 2 OSP, keď žalobkyňa A. G. v zmysle lekárskej správy MUDr. Konráda Blaha nebola schopná samostatne vystupovať v občianskom súdnom konaní s prihliadnutím na jej zdravotné problémy ovplyvnené výškou jej veku a zároveň boli vážne pochybnosti o jej schopnosti zrozumiteľne sa vyjadrovať. Následne žalobkyňa A. G., v zastúpení opatrovníčkou W. G. dňa 20. 02. 2009 uzatvorila s JUDr. Helenou Kontrovou, advokátkou so sídlom S. XXX Dohodu o plnomocenstve na zastupovanie A. G. v predmetnom konaní. Z obsahu spisu je taktiež zrejmé, že žalovaná opakovane podala návrh na zastavenie konania a to z dôvodu nedostatku procesnej spôsobilosti žalobkyne A. G. ako neodstrániteľného nedostatku podmienky konania, vedúcemu v zmysle ustanovenia § 104 ods. 1 OSP k zastaveniu konania, keď súčasne poukázala i na znalecký posudok vypracovaný MUDr. Eduardom Višňovským č. 134/2012 o skúmaní duševného stavu A. G.. Súd prvej inštancie uzneseniami zo dňa 17. 01. 2013 č. k. 10C/175/2008-280 a zo dňa 21. 08. 2014 č. k. 10C/175/2008-388 návrhy žalovanej na zastavenie konania zamietol. Krajský súd v Nitre, rozhodujúc o odvolaní žalovanej proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 17. 01. 2013 č. k. 10C/175/2008-280, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie uznesením zo dňa 30. 04. 2013 č. k. 25Co/85/2013-299 ako vecne správne potvrdil, vychádzajúc z toho, že žalobkyňa A. G. nebola obmedzená vo svojom práve splnomocniť advokátku na podanie žaloby a zastupovanie pred súdom, pričom pri vzniknutej pochybnosti súd ustanovil žalobkyni opatrovníčku, ktorá podpísala novú Dohodu o plnomocenstve dňa 20. 02. 2009 na zastupovanie v tomto konaní. Odvolací súd tak zhodne so súdom prvej inštancie nezistil taký nedostatok podmienky konania, pre ktorý by bolo potrebné konanie zastaviť. O odvolaní žalovanej proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 21. 08. 2014 č. k. 10C/175/2008-388 rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 31. 03. 2015 č. k. 8Co/763/2014-402 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil s odôvodnením, že návrh žalovanej na zastavenie konania bolo potrebné posúdiť ako námietku, resp. jej obranu s tým, že v prípade nestotožnenia sa s argumentáciou žalovanej o zastavení konania mal súd prvej inštancie pokračovať v konaní bez potreby vydania procesného rozhodnutia.

18. K uvedenému odvolací súd udáva, že Občiansky súdny poriadok účinný do 30. 06. 2016 spôsobilosť byť účastníkom konania priznával zásadne každému, kto mal spôsobilosť mať práva a

povinnosti a výnimočne aj tomu, komu spôsobilosť byť účastníkom konania z osobitných dôvodov sám priznáva, lebo každý má právo dovoľávať sa na súde procesnej ochrany práv, ktoré boli ohrozené alebo porušené a účastníkom sa podľa zákona stal každý, o ktorého tvrdených právach a povinnostiach sa v konaní pred súdom konalo a rozhodovalo. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom konania (podmienky konania), pričom neodstrániteľné nedostatky konania majú tie dôsledky, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musel konanie zastaviť podľa § 104 ods. 1 a prípadne postúpiť vec inému orgánu. Od spôsobilosti byť účastníkom konania treba odlišovať spôsobilosť účastníka samostatne konať pred súdom podľa ustanovenia § 20 OSP, podľa ktorého každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Medzi odstrániteľné nedostatky podmienky konania patrí tiež procesná nespôsobilosť účastníka (§ 20) a tiež nedostatok zastúpenia účastníka. Odstrániteľné nedostatky majú tie dôsledky, že súd sa musí pokúsiť tieto nedostatky v súčinnosti s účastníkmi odstrániť. Nová právna úprava Civilného sporového poriadku v ustanovení § 67 zakotvila, že každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony, s tým, že v zmysle ustanovenia § 69 CSP súd ustanoví procesného opatrovníka osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako ustanoveniu § 104 ods. 1, 2 OSP účinnému do 30. 06. 2016 korešponduje ustanovenie § 161 ods. 2, 3 CSP, pričom odsek 3 tohto ustanovenia pojednáva o odstrániteľných nedostatkoch procesnej podmienky a ukladá súdu povinnosť urobiť vhodné opatrenia na ich odstránenie a len v prípade, že sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

19. V súdnej veci je zrejmé, že v súvislosti so vzniknutou pochybnosťou o procesnej spôsobilosti žalobkyne A. G. v štádiu začatia konania v súvislosti s jej zdravotným stavom a zistením jej neschopnosti samostatne konať, súd ustanovil A. G. opatrovníčku W. G., ktorá následne v mene žalobkyne A. G. udelila plnomocenstvo na zastupovanie žalobkyne v prebiehajúcom konaní, advokátke JUDr. Helene Kontrovej. Nedostatok procesnej spôsobilosti žalobkyne A. G. ako odstrániteľný nedostatok podmienky konania tak bol bez pochybností odstránený ustanovením opatrovníka a jeho následným prejavom udeliť plnomocenstvo právnej zástupkyňi a zotrvať na podanej žalobe. Preto námietka žalovanej, že súd prvej inštancie mal konanie zastaviť, tak nie je dôvodná.

20. K uvedenému odvolací súd poukazuje už na skôr vydané rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. 04. 2013 č. k. 25Co/85/2013-299 v danej veci, z ktorého vyplynul nepochybný záver o neexistencii takých podmienok konania, pre ktoré by bolo potrebné konanie zastaviť, s poukazom na skutočnosť, že žalobkyňi A. G. súd ustanovil opatrovníčku, ktorá podpísala novú Dohodu o plnomocenstve dňa 20. 02. 2009 na zastupovanie v konaní pred súdom, čím bol nedostatok procesnej spôsobilosti A. G. takýmto postupom súdu zhojený. Krajský súd v Nitre tak už skôr právoplatným rozhodnutím vyriešil otázku, ktorá mala význam pre ďalší postup v danej veci. Od tohto skôr prezentovaného právneho názoru sa odvolací súd (v súvislosti s prejednaním odvolania žalovanej s ohľadom na odvolacie dôvody podaného odvolania) nemal dôvod odchyliť, keď skutkové a právne okolnosti veci riešené Krajským súdom v Nitre rozhodnutím 25Co/85/2013-299 a odvolacím súdom po podaní odvolania žalovanej, v otázke procesnej spôsobilosti žalobkyne A. G. v čase podania žaloby, sú rovnaké, a tak indikujú predpoklad zásadne rovnakého posúdenia veci v tejto časti. Je potrebné zdôrazniť, že k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 Ústavy SR (PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. PL 80/99), teda to, že rovnaké alebo obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. V zásadnej ústavo-právnej rovine totiž platí, že je v rozpore s inštitúciou právneho štátu a v rámci neho s požiadavkou právnej istoty, resp. predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným, ba až protichodným spôsobom.

21. K žalovanou namietanej neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobkyň na požadovanou určenie, s ohľadom na žalovanou tvrdenú skutočnosť, že daného určenia sa možno s úspechom domáhať len voči inej osobe ako dedičovi, odvolací súd udáva, že pozornosti žalovanej zrejme unikla skutočnosť, že okruh strán sporu tvorených právnymi nástupkyňami poručiteľky A. G. sa takto ustálil v dôsledku smrti poručiteľky, ktorá bola pôvodnou žalobkyňou v tomto konaní a domáhala sa voči žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia. Je preto potrebné konštatovať, že v danom prípade sa nejedná o spor, ktorý by bolo možné označiť za spor vyvolaný dedičským konaním, keď len v dôsledku

právnej skutočnosti úmrtia pôvodnej žalobkyne sa stranami sporu stali i žalobkyne v 1. a 2. rade ako právne nástupkyne pôvodnej žalobkyne, pričom v osobe žalovanej sa súčasne spája postavenie pôvodnej žalovanej ako osoby označenej za povinnú na vydanie bezdôvodného obohatenia na základe žaloby pôvodnej žalobkyne A. G., ako i postavenie právnej nástupkyne A. G.. S ohľadom na uvedené potom nie je možné konštatovať, že sa jedná o konanie, ktorému tak ako tvrdila žalovaná, malo predchádzať dedičské konanie, v rámci ktorého by sa spornosť aktív medzi dedičmi riešila prípadným podaním žaloby na súd. Konanie v danej veci začalo za života matky žalobkyň a žalovanej, v čase, keď stranou sporu z právnych nástupkýň pôvodnej žalobkyne bola len žalovaná, a to nie titulom jej právneho nástupníctva, ale titulom žalobkyňou požadovaného vydania bezdôvodného obohatenia. Skutočnosť úmrtia pôvodnej žalobkyne potom dôvodne viedla žalobkyne v 1. a 2. rade na podanie návrhu na zmenu petítu žaloby tak, že suma 4.414,79 eura, vedená na SPOROKnižke kapitál číslo XXXXXXXXXXX/XXXX v S. sporiteľni a. s., bola vlastníctvom A. G., rodenej C., nar. XX. XX. XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXX, naposledy bytom X. XXX, zomrelej dňa XX. XX. XXXX ku dňu jej smrti a bude tvoriť po nej predmet dedičstva. Žaloba o určenie, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťelovi predstavuje prípustnú formu žaloby sledujúcu ochranu vlastníckeho práva a ako taká je prostriedkom odstránenia spornosti vo vzťahu medzi stranami sporu. Keďže predmet sporu o vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku smrti pôvodnej žalobkyne stratil svoje opodstatnenie (žaloba na plnenie stratila svoje opodstatnenie), účinným prostriedkom na odstránenie stavu právnej neistoty medzi stranami, už ako právnymi nástupcami pôvodnej žalobkyne, je práve táto forma žaloby, ktorej účelom je posúdenie, či poručiťel bol v čase smrti vlastníkom spornej veci. Takouto určovacou žalobou možno docieľiť nielen odstránenie spornosti vo vzťahu medzi stranami sporu, ale i predchádzať vzniku ďalších sporov. Práve takáto žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý spor medzi stranami rieši a vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie (i z hľadiska následného prejednávania dedičstva o ňom). S ohľadom na uvedené je potom potrebné konštatovať, že žalobkyne v 1. a 2. rade preukázali, že v čase rozhodovania súdu majú naliehavý právny záujem na nimi požadovanom určení v súlade s ustanovením § 137 písm. c/ CSP (do 30. 06. 2016 § 80 písm. c/ OSP). Na takomto závere nič nemení ani skutočnosť namietaná žalovanou, že žalobou o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiťelovi sa takéhoto určenia môže domáhať ten, kto je dedičom poručiťela voči inej osobe ako dedičovi, a to s poukazom už na vyššie uvedené odôvodnenie odvolacieho súdu, ako i na skutočnosť, že v danom prípade je spornosť otázky, čo patrí do dedičstva, aktuálna iba medzi dedičmi, keď medzi dedičmi a tretou osobou (v zásade neidentifikovateľnou) žaloba o určenie do dedičstva v danej veci nič nevyrieši.

22. V ďalšej časti odvolania žalovaná namietala, že suma 133.000,-Sk (4.414,79 eura) ku dňu smrti A. G. netvorila jej výlučné finančné prostriedky. V tejto súvislosti zároveň poukázala na skutočnosť, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil listinný dôkaz - prípis S. sporiteľne a. s. z 19. 03. 2014 ako dôkaz, že sumu 100.000,-Sk vložila A. G., ako i nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, keď nevidel rozpor v obsahu oznámení doručených súdom S. sporiteľňou a. s. K uvedenému odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, v rámci rozhodovania veci správne vyhodnotil dôkazy vykonané v konaní, prihliadajúc pritom na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci, pričom dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Pri hodnotení dôkazu z hľadiska závažnosti (dôležitosti) súd posudzuje význam dôkazu a ním preukazovaných skutkových zistení pre rozhodnutie. Odvolací súd pritom zhodne so súdom prvej inštancie nevzhladol rozpor v obsahu oznámení S. sporiteľne a. s. zo dňa 19. 03. 2014 a 19. 11. 2009 na jednej strane a oznámením ombudsmana S. sporiteľne a. s. zo dňa 03. 12. 2012 na strane druhej. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne konštatoval, že z obsahu všetkých týchto oznámení vyplýva, že dňa 18. 02. 2002 bola na základe žiadosti o zriadenie spoločného vkladu zriadená vkladná knižka č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, vedená na meno ako spoločný vklad, pričom v uvedený deň sa stali majiteľkami vkladnej knižky vedenej ako spoločný vklad žalovaná spolu s A. G.. Oznámenie ombudsmana S. sporiteľne a. s. sa týkalo obdobia po vzniku spoločného vkladu, t.j. od 18. 02. 2002, keď z oznámení S. sporiteľne a. s. z 19. 03. 2014 a 19. 11. 2009 vyplýva i to, že vkladná knižka bola založená dňa 07. 02. 2000 ako anonymná vkladná knižka s názvom A. G.. Dňa 27. 11. 2006 žalovaná z knižky realizovala dva hotovostné výbery vo výške 130.650,-Sk a 3.000,-Sk, spolu 133.650,-Sk a dňa 27. 05. 2009 žalovaná vkladnú knižku zrušila. Taktiež je zrejmé, že vkladná knižka bola založená bezhotovostným vkladom (prevodom) z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX na meno A. G.. Odvolací súd obsah týchto listín, rovnako ako súd prvej inštancie, považoval za jasný, zrozumiteľný, bez vzájomného rozporu a rovnako ako súd prvej inštancie mal za to, že vykonanie žalovanou navrhovaného výsluchu svedkyne J. P., zamestnankyne S. sporiteľne a. s. k ich obsahu, je nadbytočné. Z obsahu spisu

je ďalej zrejme, že od zalozenia vkladnej knižky dňa 07. 02. 2000 do jej zrušenia dňa 27. 05. 2009 neboli na nej realizované žiadne ďalšie vklady. Pokiaľ teda súd prvej inštancie ustálil záver o tom, že finančné prostriedky na spornej vkladnej knižke boli výlučné finančné prostriedky A. G., takýto záver súdu prvej inštancie je potrebné považovať za správny. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že tvrdenia žalovanej o založení vkladnej knižky jej vkladom vo výške 50.000,-Sk a vkladom A. G. rovnako vo výške 50.000,-Sk neboli žiadnym spôsobom preukázané, keď z obsahu spisu je naopak zrejme to, že sporná vkladná knižka bola založená prevodom prostriedkov z účtu č. XXXXXXXX/XXXX vedeného na meno A. G., ktorý bol následne zrušený. Tieto skutočnosti, v spojitosti s ďalšou v konaní zistenou skutočnosťou, že od zalozenia vkladnej knižky až do jej zrušenia neboli na knižke realizované žiadne ďalšie vklady, odôvodňujú len taký záver, ako konštatoval i súd prvej inštancie, že prostriedky na vkladnej knižke patrili výlučne A. G., a to i napriek skutočnosti, že dňa 18. 02. 2002 bola vkladná knižka zmenená na spoločný vklad žalovanej a A. G.. Táto skutočnosť podľa názoru odvolacieho súdu však nemala za následok vznik podielového spoluvlastníctva žalovanej k finančným prostriedkom na vkladnej knižke, tak ako žalovaná tvrdila, a to s poukazom na skutočnosť, že pri založení vkladnej knižky boli na túto vložené výlučné finančné prostriedky A. G. a následne, až do jej zrušenia, neboli na knižke realizované žiadne vklady. Pokiaľ teda v čase jej zalozenia mala uložené finančné prostriedky na vkladnej knižke len A. G. a aj po tom, ako sa spolumajiteľkou účtu stala žalovaná, neboli vykonané žiadne vklady, na vkladnej knižke naďalej ostali iba peniaze A. G.. To znamená, že pokiaľ celý vklad tvorili finančné prostriedky patriace len A. G., tak ako to z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, pričom žalovaná nepreukázala nič iné, na túto skutočnosť nemala vplyv ani okolnosť, že neskôr došlo k zmene vkladu na spoločný, keď je súčasne nesporné, že žiadne iné finančné prostriedky na vkladnú knižku vkladané neboli. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil za účelovú obranu žalovanej, že výdavky spojené s dlhoročnou starostlivosťou o matku na základe dohody s matkou mala financovať z podielu matky (50.000,-Sk) na spoločnom vklade na vkladnej knižke, nakoľko tieto skutočnosti neboli v konaní preukázané, pričom len výpoveď svedka - manžela žalovanej K. Z., ktorý je ako jej manžel osobne zaangažovaný vo vzťahu k žalovanej, bez ďalších relevantných dôkazov nemožno považovať za dôkaz dostatočne preukazujúci žalovanou tvrdené skutočnosti.

23. K argumentácii žalovanej, že petit žaloby je v rozpore s hmotným právom z dôvodu, že právo z vkladu na vkladnej knižke nie je vec, ale pohľadávka a nemôže byť predmetom vlastníckeho práva, odvolací súd udáva, že z dokazovania v danej veci je nepochybné, že v čase smrti poručiťky A. G. dňa XX. XX. XXXX finančné prostriedky na vkladnej knižke v dôsledku jej zrušenia žalovanou dňa 27. 05. 2009 netvorili vklad, ale hotovosť, ktorá hotovosť ako taká je spôsobilým predmetom vlastníckeho práva. Potom je potrebné konštatovať, že i keď zložením vkladu vkladateľom a prevzatím peňažným ústavom peňažné prostriedky opúšťajú majetkovú sféru vkladateľa a stávajú sa majetkom peňažného ústavu, pričom vkladateľovi vzniká len pohľadávka vo výške vkladu voči peňažnému ústavu, tak ako správne uviedla i žalovaná, v danej veci je nesporné, že v čase smrti poručiťky A. G. peňažné prostriedky už netvorili vklad na vkladnej knižke, ale ich výberom žalovanou vec, ako spôsobilý predmet vlastníckeho práva. Potom žalobkyňami v 1. a 2. rade požadovaný žalobný petit nie je v rozpore s hmotným právom, pričom označenie vkladnej knižky, na ktorej boli finančné prostriedky uložené, v petite žaloby slúži k ich bližšej identifikácii.

24. Záverom, k žalovanou namietanému nevykonaniu dôkazu súdom prvej inštancie, a to vyžiadania správy z Z. banky a. s. o stave finančných prostriedkov A. G. na vkladnej knižke vedenej v tomto peňažnom ústave, odvolací súd udáva, že zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru o nadbytočnosti vykonania tohto dôkazu v predmetnom konaní, nakoľko tento žalovanou navrhovaný dôkaz, vzhľadom na predmet tohto sporu, nemá opodstatnenie a jeho vykonanie by z hľadiska dokazovania v tejto veci bolo bez dôležitého významu. K uvedenému odvolací súd udáva, že účelom tohto konania nie je zistiť rozsah, resp. spornosť aktív v dedičskom konaní po poručiťke A. G., ale rozhodnúť o tom, či konkrétna vec patrí do dedičstva po menovanej poručiťke. Z tohto pohľadu potom nie je na mieste také dokazovanie, ktoré by prekračovalo rámec toho konania, keď súčasne nemožno konštatovať ani to, že vykonaním tohto dôkazu by boli právne významným spôsobom preukázané i iné žalovanou tvrdené skutočnosti, a to v súvislosti s obranou žalovanej o dohode s matkou, že starostlivosť o matku mala financovať z podielu matky na vklade na vkladnej knižke, pretože ani takto vykonaným dôkazom by nebolo možné konštatovať existenciu tejto dohody, ale len to, či matka strán sporu mala finančné prostriedky na účte v tomto peňažnom ústave alebo nie.

25. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže súd prvej inštancie vo veci správne rozhodol, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalobkyniam v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 262 ods. 1 CSP), pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).